

El cas Trapero, vist per a sentència: cinc claus d'un judici amb llacunes

La Fiscalia, incòmoda durant tot el procediment, no pot acreditar la sedició i proposa una condemna per desobediència per evitar una possible absolució

Josep Lluís Trapero, Teresa Laplana, Pere Soler i Cèsar Puig, a l'Audiència Nacional | Pool EFE

Cinc mesos i una pandèmia després, el judici contra els Mossos i l'excúpula d'Interior ha quedat vist per a sentència. De manera presencial a la seu de l'Audiència Nacional de San Fernando de Henares, les defenses han presentat els seus informes finals després del canvi d'acusació de la Fiscalia la setmana passada i la presidenta del tribunal, Concepción Espejel, ha tancat la vista oral amb un cordial "conclòs per a sentència", i ha agraït la col·laboració a les parts. Les paraules d'Espejel s'han allunyant, en la forma, al fred "vist per a sentència" de Manuel Marchena al Tribunal Suprem. Tres anys després de l'octubre de 2017, ja només queda esperar el veredict de dels tres magistrats.

El que era considerat la segona volta del judici al Suprem -es jutjaven els mateixos fets i s'acusava dels mateixos delictes- ha permès aprofundir més en l'actuació dels Mossos durant la tardor de 2017, que s'han desmarcat de les tesis independentistes del Govern. La Fiscalia, incòmoda durant tot el judici per una acusació, la de rebel·lió, impossible de justificar, no va intentar ni acreditar-la durant la fase testifical. A última hora va canviar la qualificació i va proposar una condemna per sedició

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/203749/fiscalia/rebaixa/acusacio/contra/trapero/obre/porta/condemna/sense/preso>) i, com a alternativa, per evitar una sentència absolutòria, una condemna per desobediència, que no implica presó.

El judici, marcat per la crisi del coronavirus que va obligar a aturar-lo quan encarava el tram final, ha aparcat la solemnitat del Tribunal Suprem i ha estat més aviat un tràmit, molt menys mediàtic que el procediment contra els presos polítics. No obstant això, ha estat en aquesta vista on les defenses han aconseguit desmuntar l'estratègia de la Guàrdia Civil i la Policia Nacional, i ha trontollat més el testimoni de Diego Pérez de los Cobos. En la presentació dels informes finals, l'advocada de Traperó, Olga Tubau, sense poder contenir les llàgrimes, (<https://www.naciodigital.cat/noticia/204381/video/olga/tubau/emociona/al/final/judici/trapero>) ha demanat que no es carregui sobre el major dels Mossos el "fracàs polític" de l'1-O i la "impotència" de l'Estat. Repassem cinc claus del judici contra els Mossos:

Vídeo: <https://www.youtube.com/watch?v=rkrGkCISjVM>

1. No hi ha uns Mossos al servei de la República

Al Tribunal Suprem, una part de l'independentisme es va endur un desengany per la fredor i la distància amb què Josep Lluís Traperó va parlar del procés sobiranista. A l'Audiència Nacional, estava clar que repetiria -com ha fet sempre en seu judicial- els arguments per desmarcar-se de les tesis independentistes del Govern.

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/194899/trapero/consuma/divorci/dels/mossos/amb/govern>) Bona part de l'estratègia de defensa del major Traperó ha passat per trencar amb l'executiu de Carles Puigdemont i Oriol Junqueras, i esborrar així definitivament el miratge d'uns Mossos al servei de la República.

Al judici ha quedat clar, per veu tant de Traperó com de la resta de testimonis dels Mossos, que la policia catalana volia complir amb el mandat judicial d'impedir el referèndum, i també s'ha evidenciat que ho volien fer seguint els seus propis principis d'actuació, prioritzant la mediació i evitant un ús de la força desproporcionat que hauria pogut acabar complicant més la situació.

Trencant el suposat vincle entre els Mossos i la direcció estratègica del procés, i davant la inexistència d'una violència significativa durant la tardor de 2017, la defensa de Traperó ha desactivat l'acusació de rebel·lió. Una acusació, d'altra banda, que arribava debilitada al judici després que el propi Suprem, en la sentència de l'1-O, la descartés, i que ni la pròpia Fiscalia s'ha esmerçat en acreditar. Com apuntava l'advocada Olga Tubau en el seu informe final, no hi ha hagut ni una pregunta encaminada a provar la violència, un requisit indispensable per fonamentar una condemna per rebel·lió.

2. Cau l'estratègia de la Guàrdia Civil i la Policia Nacional

"O vam encertar tots o ens vam equivocat tots". Això va dir al Suprem el comissari Ferran López, mà dreta de Traperó durant la tardor de 2017 i responsable dels Mossos amb l'aplicació de l'article 155 (com s'aguanta una rebel·lió en què el propi govern espanyol situa al capdavant de la policia sublevada el número 2 del suposat cos rebel?). Els testimonis de la Guàrdia Civil i de la Policia Nacional que han desfilat per l'Audiència Nacional han mirat de responsabilitzar els Mossos del fracàs del dispositiu policial conjunt que havia d'impedir el referèndum.

[noticia]204343[/noticia]

Una estratègia, com va argumentar Tubau, encaminada a restablir la seva imatge durant la tardor de 2017 i especialment el dia del referèndum. Per la violència policial contra els votants? No, per esquivar la seva part de culpa en un dispositiu incapaç d'impedir la votació. Culpant els Mossos de tots els errors, els altres dos cossos policials van poder justificar la incompetència durant aquelles setmanes en què ni es van trobar les urnes ni es va poder evitar -com va dir una vegada i una altra el govern espanyol- que se celebrés el referèndum.

Això explica el biaix polític i les valoracions personals en els atestats policials dels dies més tensos de la tardor de fa tres anys, i les declaracions de testimonis policials tant al Suprem com a l'Audiència Nacional. Si els Mossos van "traïr" la resta de cossos i forces de seguretat de l'Estat, per què el coordinador, Diego Pérez de los Cobos, no va fer cap indicació a la cúpula de la

polícia catalana? Per què no va denunciar-ho a la Fiscalia o la magistrada del TSJC, Mercedes Armas, que havia ordenat impedir el referèndum? Si els Mossos no van tancar escoles abans de l'1-O, per què no ho van fer els altres cossos policials?

[noticia]204263[/noticia]

El judici no ha pogut acreditar que els Mossos desobeïssin les ordres judicials o, si ho van fer, va ser igual que la resta de cossos policials. Trapero no va rebre cap retret l'1-O ni de la magistrada Armas ni tampoc de qui era el coordinador del dispositiu policial, el coronel Diego Pérez de los Cobos, puntal d'una estratègia de la policia i la Guàrdia Civil que ha quedat desmuntada a l'Audiència Nacional.

3. De la rebel·lió a la desobediència: la Fiscalia implora una condemna

La primera sessió del judici va ser un gèlid matí de gener al polígon industrial de San Fernando de Henares, on hi ha una de les seus de l'Audiència Nacional. Tots els ulls estaven posats en les qüestions prèvies de la Fiscalia, per veure si canviava l'acusació de rebel·lió des de bon principi, tal com sol·licitaven les defenses. Els fiscals Miguel Ángel Carballo i Pedro Rubira, en un paper incòmode durant tot el judici, ho van descartar però van obrir la porta a fer-ho al final del judici.

Finalment, la setmana passada, després de tres mesos d'aturada obligada, van acceptar que no hi podia haver rebel·lió i van canviar l'acusació per un delictes de sedició i una pena de deu anys de presó. A més, però, van afegir com a alternativa una condemna per desobediència, que es traduiria en un any i mig d'inhabilitació i una multa.

[noticia]194289[/noticia]

Aquest moviment mostra com la Fiscalia implora una condemna a l'Audiència Nacional. A ulls de Tubau, indica que el ministeri fiscal no pot acreditar ni la sedició i, per evitar una sentència absolutòria en cas que el tribunal no consideri provat aquest delictes, s'obre a la desobediència -un delictes molt menys greu- per evitar una sentència absolutòria. La mateixa Fiscalia ho va admetre: l'acusació de desobediència és per evitar que els fets de la tardor de 2017 quedin "impunes". Tenint en compte les converses entre Trapero i el Govern i les declaracions de la cúpula dels Mossos, és difícil acreditar també un delictes de desobediència.

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/204343/advocada/trapero/desactiva/perez/cobos/nega/desobediencia/dels/mossos>)

4. La llosa del Suprem

Des del primer dia el judici s'ha interpretat com una segona part del judici del procés al Tribunal Suprem. Es jutjaven els mateixos fets, s'acusava també de rebel·lió i bona part dels testimonis eren similars. La vista oral, però, ha estat molt més tècnica a l'Audiència que no pas al Suprem, i han aparegut testimonis inèdits fins ara favorables a les tesis de la defensa, com ara el secretari judicial del TSJC. En el seu informe final, Tubau dedicava uns minuts a demanar al tribunal que jutgi els fets d'acord a la prova practicada, sense deixar-se influir per la sentència del Suprem que indica, de fet, que no prejutja cap de les altres causes relacionades amb el procés i escampades en diverses instàncies judicials.

La llosa del Suprem, però, ha pesat durant tot el judici. Des de l'acusació de la Fiscalia, que ha hagut de variar arran de la sentència de l'1-O, fins a la futura sentència, que haurà d'estar ben argumentada per encaixar-la amb el veredictes de Manuel Marchena. Si Trapero i l'excúpula d'Interior són absolts o condemnats només per un delictes de desobediència, serà difícil de sostenir una sedició del Govern i, en particular, del conseller d'Interior. "Vostès i només vostès són el meu tribunal", sostenia Tubau a l'inici de la presentació de l'escrit de defensa.

[noticia]197528[/noticia]

5. Els tres convidats de pedra

El gran protagonista de tota la vista oral ha estat Josep Lluís Trapero, però no ha estat l'únic acusat. L'exsecretari general d'Interior Cèsar Puig, l'exdirector dels Mossos Pere Soler i la intendent Teresa Laplana han estat els tres convidats de pedra del judici a l'Audiència Nacional. En el cas de Puig i Soler, com Trapero, també s'enfronten a penes de fins a 10 anys de presó per un delictes de sedició, però durant el judici han passat desapercebuts i pràcticament no han tingut protagonisme durant la prova testifical.

Quan s'hi ha fet referència, ha quedat clar, especialment en el cas de Puig, que no tenia competències sobre els Mossos ni formava part de la cadena de comandament. "L'han inclòs a la causa per connectar els Mossos amb el conseller", apuntaven fonts jurídiques a **NacióDigital**. El mateix ha passat amb Teresa Laplana, intendent dels Mossos a l'Eixample i que no havia de treballar el 20-S perquè no es trobava bé. Tubau confiava que la Fiscalia retirés l'acusació, però finalment no ha estat així i s'enfrontarà també a quatre anys de presó per un suposat delictes de sedició.